

Opetus- ja kasvatustalouden lisätalousarvioesitys vuodelle 2025

OPEKAS 24.04.2025 § 19
346/02.02.00/2024

Valtuusto hyväksyi Äänekosken kaupungin talousarvion vuodelle 2025 kokouksessaan 9.12.2024 § 82. Opetustoimeen kohdistuu lukuvuonna 2025-2026 toiminnallisia muutoksia, joita ei ollut kyetty ennakoimaan talousarvioprosessissa syksyllä 2024. Tästä johtuen esitetään lisätalousarviota, joka koostuu kahdesta osasta:

- 1) oppimisen tuen uudistuksesta muodostuvista henkilöstövaikutuksista, jotka katetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetuilla lisäyksillä
- 2) toiminnallisista muutoksista, jotka johtuvat lukuvuoden 2025-2026 suunnittelussa ilmenneistä, ennakoimattomista tarpeista, jotka on käsitelty osana tuntiresursseja opetus- ja kasvatustaloudessa 27.03.2025 § 12.

Oppimisen tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Uudistuksella turvataan kaikille oppilaille riittävä tuki ja samalla vähennetään opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Uudistus perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) on hyväksytty 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tulee pääosin voimaan 1.8.2025.

Uudistuksen tarkoitus on, että oppilas saa tukea oppimiseensa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Ensisijaiset tukimuodot, joihin kaikilla oppilailla on oikeus, ovat ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Näihin sisältyy yleinen tukiopeus, opetuskielen tukiopeus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan joustavasti ja pienemmille ryhmille oppilaita tarpeiden mukaan.

Oppilaskohtaisista tukitoimista, jotka perustuvat vahvempiin tuen tarpeisiin, säädetään tarkemmin. Oppilaskohtaiset tukitoimet ovat säännöllisiä ja perustuvat yksilöllisiin tuen tarpeisiin. Näihin sisältyy sekä osittain pienryhmässä, että tarvittaessa kokonaan erityisluokassa toteutettava opetus sekä oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut.

Tuen muotoja yhtenäistetään ja selkiytetään valtakunnallisesti, samalla varmistetaan resurssit niiden toteuttamiseen. Kyseessä on kokonaan uudenlainen lähestymistapa, joka perustuu oppilaiden tosiasialliselle tarpeelle tukitoimiin.

Uudistuksen toteutukseen on varattu valtakunnallisesti lähes 100 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta opetuksen järjestäjille. Rahoitus toteutetaan alkuvaiheessa siten, että opetus- ja kulttuuriministeriö

siirtää kunnan peruspalveluiden valtionosuusmomentille 38,2 miljoonaa euroa vuonna 2025, 91,7 miljoonaa vuonna 2026 ja 94,4 miljoonaa euroa vuonna 2027.

Uudistuksen myötä kunnalla on velvollisuus järjestää uutta ryhmässä tarjottavaa tukea kertoimella 0,122/oppilas. Lisäksi yhdessä yleisopetuksen ryhmässä voi olla pääsääntöisesti korkeintaan viisi oppilasta, jotka ovat oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä. Oppilaiden ryhmäjako yleisopetuksessa sekä yksilöllisten tukitoimien piirissä olevien oppilaiden integrointi yleisopetuksen ryhmiin tulee suunnitella tämän mukaisesti. Uudistuksella on siis vaikutusta opetusryhmien muodostamiseen. Tukiopetuksen ja samanaikaisopetuksen järjestämisessä tulee myös muutoksia.

Äänekoskella erityisopetus on suunniteltu jatkumaan suurilta osin nykyisen kaltaisena. Tukeen sisältyy esimerkiksi opetuksen eriyttämistä, tukiopetusta, joustavia ryhmittelyitä, koulunkäynninohjaajan tukea ja erityisopettajan oppituntien aikana antamaa opetusta. Äänekosken yhtenäiskouluilla toimii edelleen vaativimman erityisen tuen pienryhmiä eli uuden lain mukaisesti erityisluokkia sekä joustavan perusopetuksen luokat. Koulunmäen yhtenäiskoululla toimii näiden lisäksi myös Sisukas- ja Note-ryhmät. Koulunmäen yhtenäiskoululla on myös kielitietoinen opettaja, joka tarjoaa opetuskielen tukiopetusta.

Äänekosken kaupungin osuus uudistuksen valtionosuusrahoituksesta, joka kohdistuu talousarviovuodelle 2025, on 126 700 euroa. Valtionosuuslisäykset on suunniteltu käytettävän yhteensä viiden, elokuusta 2025 alkaen samanaikaisopettajiksi palkattavien luokanopettajien palkkamenoihin sekä yläkoulujen oppituntien aikaisiin tukiopetuksiin erilliskorvausten muodossa.

Lähteet ja lisätietoa uudistuksesta:

<https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/oppimisen-tukea-esi-ja-perusopetuksessa-vahvistetaan>

<https://www.oph.fi/fi/oppimisen-tuen-uudistus>

<https://okm.fi/oppimisen-tuesta-kysyttya>

<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2024/kunnille-jaamassa-maksettavaa-opetuksen-tuen-uudistuksessa-ryhmakokosaannos>

Oppimisen tuen uudistus lukiokoulutuksessa

Lukiokoulutusta koskevat lakimuutokset hyväksyttiin 19.12.2024. Oppimisen tuen muutokset tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen. Lukiokoulutuksen oppimisen tuen uudistuksella on tarkoitus vahvistaa lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen (ml. tukiopetus) ja erityisopetukseen siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen siirtyäkseen koulupolulla eteenpäin. Tarkoituksena on myös lisätä lukiolaisten hyvinvointia ja vähentää opiskelijoiden kokemaa uupumusta ja negatiivisia tuntemuksia lukio-opiskelua kohtaan sekä yhdenmukaistaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen määrittelyjä. Lisäksi tiedonsiirtoa perusopetuksen ja

lukiokoulutuksen välillä lisätään sellaisten opiskelijoiden osalta, joilla on ollut perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta.

Oppimisen tuen mahdollistamiseksi lukiokoulutuksen rahoitusta on vahvistettu 5 miljoonalla eurolla vuonna 2024 ja 10 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 alkaen. Äänekosken lukion osuus tästä oppilasmäärän mukaan vuodelle 2025 on noin 27 000 euroa. Lukiolla on toiminut kuluvana lukuvuonna oppilaanohjauksen ja erityisopetuksen yhdistelmävirassa oleva henkilö. Tuen uudistukseen kohdistuvalla rahoituksella vahvistetaan lukion erityisopetusta ja opinto-ohjausta.

Lähde ja lisätietoa uudistuksesta:

<https://okm.fi/documents/1410845/232937468/Mit%C3%A4+oppimisen+tuen+uudistukset+muuttavat+lukioiden+arjessa.pdf/d5e5d2bc-9d07-c2ad-ceec-058168bf1769/Mit%C3%A4+oppimisen+tuen+uudistukset+muuttava+t+lukioiden+arjessa.pdf?t=1738571638248>

Äänekosken kaupungin tuntiresurssista lv. 2025-2026 johtuvat muutokset

Opetus- ja kasvatustaloustalouden lautakunta päätti 27.03.2025 § 12 vahvistaa lukuvuodeksi 2025-2026 perusopetuksen tuntimääräksi 3427 vuosiviikkotuntia sillä ehdolla, että valtuusto hyväksyy opetus- ja kasvatustoimen lisätalousarvion vuodelle 2025.

Talousarviossa vuodelle 2025 ei oltu kyetty arvioimaan seuraavia lukuvuodelle 2025-2026 suunniteltuja ryhmämuutoksia:

Koiviston koululle oli suunniteltu muodostuvan 1.-2.-luokkien yhdysluokka erillisten luokkien sijaan. Oppilasmäärän noustua kahteenkymmeneen viiteen päätettiin ryhmä jakaa seuraavasti: 1. lk. (12 oppilasta), 2. lk. (13 oppilasta). Tästä muutoksesta aiheutuu henkilöstökustannusten lisääntymistä vuodelle 2025 noin 18 800 euroa.

Suolahden yhtenäiskoululle aloitettiin tarveperusteisesti uusi erityisopetuksen pienryhmä eli erityisluokka 1.1.2025. Kevätlukukauden henkilöstökustannukset kyettiin kattamaan koulun muista säästyneistä henkilöstömenoista. Syyslukukauden henkilöstömenojen lisäys on yhteensä noin 19 000 euroa.

Valmistelija	Opetus- ja kasvatustaloustalouden johtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102
Esittelijä	Opetus- ja kasvatustaloustalouden johtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102

Päätösehdotus

Opetus- ja kasvatustalokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle lisätalousarviota vuodelle 2025 seuraaviin opetuspalveluihin kohdistuviin menoihin perustuen:

- 1) Oppimisen tuen uudistuksesta muodostuvat henkilöstökulut, jotka katetaan kunnan peruspalveluihin ja lukiokoulutukseen osoitetuilla valtionosuuslisäyksillä, yhteensä 153 700 euroa;
- 2) Koiviston koulun ja Suolahden yhtenäiskoulun henkilöstömenoihin 37 800 euroa.

Opetuspalveluihin kohdistuva lisätalousarvion tarve vuodelle 2025 on näin ollen yhteensä 191 500 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -

Merkittiin, että Suolahden yhtenäiskoulun apulaisrehtori Katariina Lievonen esitteli tuen uudistuksen osalta asian.

- - - - -